

Skogspolicy

Beslutsinstans	Kommunfullmäktige
Beslutad	2022-11-21, § 80
Senast reviderad	-
Giltig till	Tills vidare
Dokumentansvarig	Samhällsförvaltningschef
Diarienummer	KS 2022.338

Innehållsförteckning

Bakgrund.....	3
Ansvarig nämnd.....	3
Skogspolicy.....	3
Ställningstaganden.....	4
Certifierat skogsbruk.....	4
Parkskog och bostadsnära skog	4
Rekreationsskog.....	4
Produktionsskog och exploateringsområden.....	5
Skötselprinciper	5
Sociala värden	5
Naturvärden	5
Kulturhistoriska värden	6
Allmänt.....	6

Bakgrund

Gnesta kommun äger 319 hektar produktiv skogsmark, som till största del ligger nära bebyggelsen i Gnesta och kommunens övriga tätorter. För kommunens skogar finns en skogsbruksplan som senast uppdaterats 2013. Skogsbruksplanen redovisar på detaljnivå skogen i avdelningar där beståndsammansättning, virkesförråd och föreslagna åtgärder sammanställts.

Totalt i skogsbruksplanen ingår 500,4 ha. Då är berg, inägor, mossmark mm inräknat. Virkesförrådet var 2013 ca 46% tall och 36 % gran. Resterande 18 % är löv av olika träslag.

I skogsbruksplanen finns angivna skogsområden som är avsatt för naturvårdsändamål. Där gäller någon typ av skötsel eller att skogen får sköta sig helt själv (17,5 ha 5,6% är Naturvård skötsel och 15,5 ha 5,0% är Naturvård orörd.) Det finns även områden där vi ska bedriva skötsel för att gynna lövträd före barrträd (14 ha, drygt 4% på hela innehavet).

Ansvarig nämnd

För skogsåtgärder svarar samhällsbyggnadsnämnden med samhällsbyggnadskontoret som beställare av planerade åtgärder enligt skogsbruksplanen eller direkta rekommendationer av skogsförvaltande bolag. Rapportering sker till kommunstyrelsen.

Skogspolicy

Kommunens skogsinnehav har syftet att fungera som rekreationsskog vilket har stor betydelse för folkhälsa och för skapandet av attraktiva boendemiljöer samt att värna om biologisk mångfald. Genom skogsförvaltningen bidrar Gnesta kommun till att uppfylla de nationella miljö- och friluftslivsmålen samt ett flertal av de globala målen i Agenda 2030. Skogen bidrar med ekosystemtjänster som vattenrening, klimatreglering, näringscirkulation och i någon mån produktion av virke.

För kommunens medborgare har den tätortsnära naturen ett mycket stort värde för en aktiv fritid och för allmänt välbefinnande. Mer än hälften av alla skogsbesök i Sverige sker i tätortsnära områden där det generellt sett är den äldre skogen med stora träd som uppskattas mest. Skogen utnyttjas för många olika aktiviteter som promenader, löpning orientering, ridning, cykling och skidåkning. Många söker sig även till skogen för naturupplevelser och för avkoppling genom lugn och ro, eller för att plocka bär och svamp. I bostadsnära lägen är skogsmiljöer även viktiga platser för barns spontana lek.

Den tätortsnära skogens sociala värden för rekreation överstiger virkesvärdet många gånger om. Olika metoder för att översätta det sociala värdet i pengar visar på att det kan bedömas vara mellan 3 och 30 gånger högre än virkesvärdet. Skogsförvaltningen i

Gnesta kommun ska därför vara inriktad på att förvalta skogens olika värden på ett långsiktigt hållbart sätt och utifrån ett tydligt medborgarperspektiv.

Ställningstaganden

Sociala värden och naturvärden är prioriterade. Vid en avvägning mellan dessa båda prioriteras de sociala värdena.

Inom kommunens egna skogsbruk har sociala värden och naturvärden högre prioritet än virkesproduktion och ekonomisk avkastning.

Kommunens skogsmark ska skötas så att rekreations-, natur- och kulturmiljövärden bevaras, utvecklas och görs tillgängliga för medborgarna.

Intäkter från skogsbruket återinvesteras i skogen för att finansiera åtgärder som ökar biologiska och sociala värden, som till exempel underhåll av stigar och målpunkter samt återplantering.

Kommunens skogsbruk ska inriktas på att skapa och upprätthålla de skogsmiljöer som har högst rekreations- och naturvärden. Det innebär en strävan efter en stor variationsrikedom och en stor andel äldre skog.

Äldre bestånd i tätortsnära lägen bör inte kalavverkas utan i första hand skötas genom kontinuitetsskogsbruk.

Certifierat skogsbruk

Kommunens skogsbruk ska vara certifierat enligt FSC eller motsvarande standard i rekreationsskog och produktionsskog. I kommunens skogar ska dock betydligt högre hänsyn till biologiska, sociala och kulturhistoriska värden tas än vad FSC kräver.

Parkskog och bostadsnära skog

Denna zon omger många bostäder och är normalt upp till cirka 100 meter bred. Stor hänsyn ska här tas till estetiska värden, trivsel och trygghet. Målsättningen är att uppmuntra till besök, lek och rekreation i dessa områden. Tillgänglighet med bland annat röjda stigar är exempel på sådana åtgärder. Kommunens arbete invid hus och trädgårdar inriktas enbart på farliga träd och uppenbar olägenhet.

Rekreationsskog

Denna zon utgör en stor del av kommunens skog. Skötseln sker utifrån skogspolicyns skötselprinciper och stor vikt läggs vid att utveckla skogens sociala, biologiska och kulturhistoriska värden. Målsättningen är att uppmuntra till besök och rekreation i dessa områden.

Produktionsskog och exploateringsområden

Denna zon utgörs av områden som är avsedda för framtida byggnation eller områden som ligger långt från bostäder. Den avlägset belägna skogen används för rekreation i mindre omfattning, medan exploateringsmarken kan ligga bostadsnära och användas i större utsträckning.

Skötselprinciper

Sociala värden

Trivsel, tillgänglighet och attraktiva målpunkter är viktiga aspekter vid utvecklingen av skogens sociala värden, liksom ett medvetet målgruppsperspektiv.

Utveckling av upplevelsevärden som kan tillgodose olika målgruppers önskemål ska eftersträvas.

Attraktiva målpunkter som utsiktsplatser och grillplatser liksom inbjudande entréer ökar skogens rekreativvärde.

Ett särskilt fokus ska riktas mot barns användning av skogsområden. Möjligheter till lek ska uppmuntras genom att till exempel grenar och ris för kojbyggen lämnas på lämpliga platser och att klätterträd sparas.

Användningen av skogsområden i pedagogisk verksamhet ska underlättas genom att anpassade målpunkter och upplevelsevärden utvecklas på platser som kan nyttjas enkelt inom förskola, skola och fritids.

Förbättrad tillgänglighet och orienterbarhet genom information, stigar och vägvisning ska utvecklas i samklang med respektive områdes funktion och upplevelsevärden.

Trivsel- och trygghetsaspekter ska särskilt beaktas i bostadsnära områden där bland annat regelbunden städning bidrar till ett vårdat intryck. God genomsikt ska eftersträvas vid skötsel av skogen vid gång- och cykelbanor samt vid motionsspår.

Vid förfrågningar från föreningar eller aktörer som anordnar olika typer av arrangemang i kommunal skogsmark ska avvägningar mellan olika målgruppers intressen och användning göras. Aktiviteter ska kanaliseras till "rätt" plats för att minska risken för intressekonflikter, och allmänhetens tillgänglighet till rekreationsområden ska inte påtagligt begränsas mer än tillfälligt. Vid stora arrangemang ska villkor regleras i avtal med krav på återställning efter eventuella skador.

Naturvärden

Åtgärder som förstärker den biologiska mångfalden handlar generellt om att skapa flerskiktade och olikåldriga bestånd, friställa äldre skyddsvärda träd och efterträdare, återställa naturliga vattenregimer och öka inslaget av lövträd och mängden död ved.

Gamla och grova träd ska värnas och skötselåtgärder utföras med syfte att förlänga gammelträdens livslängd. Motsvarande skötsel gäller även för möjliga efterträdare med ambition att skapa en kontinuitet i förekomsten av gamla och grova träd.

Föryngring av lövträd ska gynnas och där det är lämpligt ska omställning till lövdominerad skog genomföras successivt. Målsättningen är att minst 20 % av den slutavverkningsmogna skogen ska vara lövdominerad.

Mängden död ved i olika former ska öka genom minskat uttag samt andra aktiva åtgärder. I stadsnära rekreationsområden ska dock en avvägning göras mellan mängden död ved och estetiska värden. När grövre träd avverkas på olika håll bör dessa tas tillvara och virket läggas ut i lämpliga miljöer.

Vattenmiljöer som bäckar, kärr och våtmarker ska värnas och naturvärdena knutna till dessa miljöer utvecklas. Det innebär bland annat väl tilltagna skydds-zoner vid åtgärder nära vattenmiljöer och skötsel som bland annat gynnar ökat lövinslag och död ved i dessa områden.

Värden knutna till särskilt biologiskt rika miljöer som till exempel skogsbryn eller tidigare hävdade marker ska utvecklas.

Kulturhistoriska värden

Kulturmiljöer, som gamla vägar och boplatser eller spår från äldre tiders markanvändning, ska bevaras och göras mer synliga och lättillgängliga. Det kan bland annat innebära att värdefulla fornlämningar och äldre skyddsvärda träd friställs och att tidigare brukade marker som igenväxta hagmarker och ängsmiljöer restaureras där så är lämpligt.

Allmänt

Skogsbruksåtgärder ska så långt möjligt utföras på ett sådant sätt att markskador undviks.

Skogsmark ska inte gödslas och kemiska bekämpningsmedel ska inte användas inom skogsbruket.